

[426]	R-52 ΜΕΚΑ ΠΑΪΣΚΑ (cz. VI) Kobiety u grobu	1015	1016	Łk 23:49-24:12 – Mk 15:40-16:8 – Mt 27:55-28:8	[426]		
426. Pusty grób			Warstwa: M				
J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8
<p>20:1 Zaś pierwszego [dnia po] szabatach, Maria Magdaleńska przychodzi rano, [gdy] ciemno jeszcze było, do grobowca</p> <p>i widzi</p> <p>kamień odsunięty od grobowca.</p> <p>= 20:12</p>	<p>= 24:10</p> <p>(23:56 <i>Powróciwszy zaś przygotowały pachnidła i olejki; i w szabat odpoczywały wedle przykazania.</i>)</p> <p>24:1 Zaś pierwszego [dnia po] szabatach ^[1]</p> <p>świtem głębokim,</p> <p>do grobowca przyszedłszy, niosąc przygotowane pachnidła.</p> <p>24:2 Znalazły zaś kamień odtoczony od grobowca.</p> <p>24:3 Wszedłszy zaś, nie znalazły ciała {Pana Jezusa}. ^[2]</p> <p>24:4 I zdarzyło się, [że] gdy były zakłopotane one co do tego, i oto mężowie dwaj</p> <p>stanęli przy nich</p> <p>w szatach blyszczących. ^[3]</p> <p>24:5 [Gdy] przestraszenie zaś stało się ich i schylone miały twarze ku ziemi,</p>	<p>16:1 I {gdy minął szabat, Maria Magdaleńska i Maria Jakubowa, i Salome} ^[1] {wyruszywszy} ^[2] kupiły pachnidła, aby pójść namaścić go.</p> <p>16:2 I całkiem rano, pierwszego [dnia po] szabatach,</p> <p>idą do grobowca, skoro wzeszło słońce.</p> <p>16:3 I mówiły do siebie: "Kto odtoczy nam kamień od drzwi grobowca?"</p> <p>16:4 I przyjrawszy się, ^[3] zobaczyły, że odtoczony [był] kamień (był bowiem wielki niezmiernie).</p> <p>16:5 I wszedłszy do grobowca</p> <p>ujrzały młodzieńca</p> <p>siedzącego po prawej,</p> <p>owiniętego [ozdobną] szatą białą;</p> <p>i [wielce] się zatrwożyły. ^[4]</p>	<p>28:1 Wieczorem ^[1] zaś szabatów, ^[2]</p> <p>[gdy] jaśniało [gwiazdami] ^[3] ku pierwszemu [dnia po] szabatach,</p> <p>przyszła Mariam Magdaleńska i inna Maria,</p> <p>zobaczyć grób.</p> <p>28:2 I oto trzęsienie zdarzyło się wielkie, posłaniec bowiem Pana zstąpił z nieba i przystąpiwszy odtoczył kamień i usiadł na nim.</p> <p>28:3 Był zaś wygląd jego niczym blyskawica, a odzienie jego białe niczym śnieg. ^[4]</p> <p>28:4 Ze strachu zaś przed nim zdrżeli strażnicy i stali się niczym martwi</p>	<p>20:1 Τῆ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρώτῃ σκοτίας ἔτι οὐσης εἰς τὸ μνημεῖον,</p> <p>καὶ βλέπει</p> <p>τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.</p> <p>= 20:12</p>	<p>= 24:10</p> <p>(23:56 <i>ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα καὶ τὸ μὲν σάββατον ἠσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.</i>)</p> <p>24:1 Τῆ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων</p> <p>ὄρθρου βαθέως</p> <p>ἐπὶ τὸ μνημα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἠτοίμασαν ἀρώματα.</p> <p>24:2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου,</p> <p>24:3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα {τοῦ κυρίου Ἰησοῦ}.</p> <p>24:4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο</p> <p>ἐπέστησαν αὐταῖς</p> <p>ἐν ἔσθητι ἀστραπτύου.</p> <p>24:5 ἐμφοβῶν δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν</p>	<p>16:1 Καὶ {διαγενομένου τοῦ σαββάτου {ἡ} Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ {τοῦ} Ἰακώβου καὶ Σαλώμη} {πορευθεῖσαι} ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.</p> <p>16:2 καὶ λίαν πρωὶ {τῆ} μιᾷ τῶν σαββάτων</p> <p>ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.</p> <p>16:3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἐαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;</p> <p>16:4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.</p> <p>16:5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον</p> <p>εἶδον νεανίσκον</p> <p>καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς</p> <p>περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν,</p> <p>καὶ ἐξεθαμβήθησαν.</p>	<p>28:1 Ὅψὲ δὲ σαββάτων,</p> <p>τῆ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων</p> <p>ἦλθεν Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία</p> <p>θεωρῆσαι τὸν τάφον.</p> <p>28:2 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.</p> <p>28:3 ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών.</p> <p>28:4 ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσεισθήσαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί.</p>

[426]	R-52 MEKA PAŃSKA (cz. VI) Kobiety u grobu			1017	1018	Łk 23:49-24:12 – Mk 15:40-16:8 – Mt 27:55-28:8			[426]
J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8		
	<p>rzekli do nich:</p> <p>"Czemu szukacie żyjącego wśród martwych?"</p> <p>^{24:6a} {Nie ma go tu, ale podniósł się.} ^[4]</p> <p>^{24:6b} Wspomnijcie, jak powiedział wam,</p> <p>będąc jeszcze w Galilei,</p> <p>^{24:7} mówiąc o Synu Człowieczym, że ma być wydany w ręce ludzi grzesznych i zostać zawieszony na słupie, i trzeciego dnia powstać".</p> <p>^{24:8} I przypomniały [sobie] oznajmienia jego.</p>	<p>^{16:6} On zaś mówi im:</p> <p>"Nie trwóźcie się, Jezusa szukacie Nazareńskiego, zawieszzonego na słupie.</p> <p>Podniósł się, nie ma go tu.</p> <p>Zobaczcie miejsce, gdzie złożyli go.</p> <p>^{16:7} Ale odejdźcie, powiedzcie uczniom jego i Piotrowi, że</p> <p>poprzedza was do Galilei. Tam go ujrzycie, jako rzekł ^[5] wam".</p>	<p>^{28:5} Odpowiadając zaś posłaniec rzekł kobietom:</p> <p>"Nie przerażajcie się wy, wiem bowiem, że Jezusa zawieszzonego na słupie szukacie.</p> <p>^{28:6} Nie ma go tu, podniósł się bowiem,</p> <p>jako rzekł. Chodźcie, zobaczcie miejsce, gdzie [był] położony.</p> <p>^{28:7} I śpiesznie wyruszywszy powiedzcie uczniom jego,</p> <p>że podniósł się z martwych i oto poprzedza was do Galilei. Tam go ujrzycie. Oto rzekłem wam".</p>		<p>εἶπαν πρὸς αὐτάς·</p> <p>τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν·</p> <p>^{24:6a} {οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.}</p> <p>^{24:6b} μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν</p> <p>εἶτι ὦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ</p> <p>^{24:7} λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.</p> <p>^{24:8} καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρημάτων αὐτοῦ.</p>	<p>^{16:6} ὁ δὲ λέγει αὐταῖς·</p> <p>μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητῶν τὸν ἐσταυρωμένον·</p> <p>ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε·</p> <p>ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἐθίκαν αὐτόν.</p> <p>^{16:7} ἀλλὰ ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι</p> <p>προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.</p>	<p>^{28:5} ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε·</p> <p>^{28:6} οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ</p> <p>καθὼς εἶπεν δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο.</p> <p>^{28:7} καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ</p> <p>ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν.</p>		

[426]	R-52 ΜΕΚΑ ΠΑΨΣΚΑ (cz. VI) Kobiety u grobu			1019	1020	Łk 23:49-24:12 – Mk 15:40-16:8 – Mt 27:55-28:8			[426]		
J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8
<p>20:2 Biegnie więc i przychodzi do Szymona Piotra i do drugiego ucznia, którego miłował Jezus, i mówi im: Zabrano Pana z grobowca i nie wiemy, gdzie go położono.</p> <p>20:3 Wyszedł więc Piotr i drugi uczeń i szli do grobowca.</p> <p>20:4 Biegli zaś [oni] dwaj razem, i drugi uczeń poprzedził szybciej Piotra i przybył pierwszy do grobowca.</p> <p>20:5 I nachyliwszy się widzi leżące plótna, jednakże nie wszedł.</p> <p>20:6 Przychodzi więc i Szymon Piotr, podążający za nim.</p> <p>I wchodzi do grobowca i widzi leżące plótna</p>	<p>24:9 I powróciwszy {od grobowca,} ^[5]</p> <p>oznajmiły to wszystkim jedenastu i wszystkim pozostałym.</p> <p>24:10 {Były zaś} Magdalenska Maria, i Joanna, i Maria Jakubowa; i pozostałe z nimi, mówiące wysłannikom te [rzeczy].</p> <p>24:11 I wydały się wobec nich jakimś bredzeniem ^[6] oznajmienia te, i nie wierzyli im.</p> <p>24:12 {Piotr zaś wstawszy pobiegł do grobowca.</p> <p>I nachyliwszy się widzi plotna same.</p>	<p>16:8 I wyszedłszy uciekły od grobowca, ogarnęło je bowiem drzenie i osłupienie. ^[6]</p> <p>I nikomu nic nie powiedziały, bały się bowiem [...] ^[7]</p> <p>= 15:40, 47, 16:1</p>	<p>28:8 I odszedłszy śpiesznie od grobowca, ze strachem i radością wielką pobiegły oznajmić uczniom jego.</p> <p>= 27:56, 61, 28:1</p>	<p>20:2 τρέχει οὖν και ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον και πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, και λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, και οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.</p> <p>20:3 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος και ὁ ἄλλος μαθητής, και ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.</p> <p>20:4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· και ὁ ἄλλος μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρον και ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον,</p> <p>20:5 και παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια,</p> <p>οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.</p> <p>20:6 ἔρχεται οὖν και Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ,</p> <p>και εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· και θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,</p>	<p>24:9 Και ὑποστρέψασαι {ἀπὸ τοῦ μνημείου}</p> <p>ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα και πᾶσιν τοῖς λοιποῖς.</p> <p>24:10 {ἦσαν δὲ} ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία και Ἰωάννα και Μαρία ἡ Ἰακώβου και αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα,</p> <p>24:11 και ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ρήματα ταῦτα, και ἠπίστουν αὐταῖς.</p> <p>24:12 {Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον</p>	<p>16:8 Και ἐξεληθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος και ἔκστασις·</p> <p>και οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν·</p> <p>ἐφοβοῦντο γάρ</p> <p>= 15:40, 47, 16:1</p>	<p>28:8 Και ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου και χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.</p> <p>= 27:56, 61, 28:1</p>				

[426]	R-52 MEKA PAŃSKA (cz. VI) Kobiety u grobu			1021	1022	Łk 23:49-24:12 – Mk 15:40-16:8 – Mt 27:55-28:8			[426]
J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8		J 20:1-10	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	
<p>^{20:7} oraz chustę, która była na głowie jego, nie z płótnami leżącą ale osobno zawiniętą na jednym miejscu.</p> <p>^{20:8} Wtedy więc wszedł i drugi uczeń, [który] przybył pierwszy do grobowca.</p> <p>I ujrzał, i uwierzył.</p> <p>^{20:9} Dotąd bowiem nie rozumieli Pisma, że ma on z martwych powstać.</p> <p>^{20:10} Odeszli więc znowu do siebie ^[1] uczniowie.</p>	<p>I odszedł do siebie,</p> <p>dziwiąc się, [temu] co się stało.} ^[7]</p>				<p>^{20:7} καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον·</p> <p>^{20:8} τότε οὖν εἰσηλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον,</p> <p>καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·</p> <p>^{20:9} οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.</p> <p>^{20:10} ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί.</p>	<p>καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν</p> <p>θαυμάζων τὸ γεγονός.}</p>			
^[1] w war. bizantyńskim Byz εἰαυτοῦς	<p>^[1] = pierwszego dnia po szabacie, pierwszego dnia tygodnia</p> <p>^[2] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, d, e, ff², l, r¹)</p> <p>^[3] ten sam rdzeń co w Mt 28:3</p> <p>^[4] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, d, e, ff², l, r¹) podobnie jak Łk 24:3</p> <p>^[5] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, c, d, e, ff², l, r¹)</p> <p>^[6] lub: paplaniną</p> <p>^[7] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, d, e, ff², l, r¹), syr^{pal(mss)}, Diatessaron, Marcjon; możliwa harmonizacja z J 20:3-10</p>	<p>^[1] western non-interpolation: pomija D, it (d, (k), n); możliwa harmonizacja treści z Mt 28:1</p> <p>^[2] dodaje D, it (d, (k), n) oraz Θ, 565, it (aur, (c), ff²), syr^{pal}, cop^{ba(m)}</p> <p>^[3] idiom. przyjrząwszy się z uwagą</p> <p>^[4] podobnie Mk 9:15, 14:33</p> <p>^[5] "jako rzekł" - Mt 28:6</p> <p>^[6] = zadziwienie, ekstaza etc</p> <p>^[7] oryginalne zakończenie Ewangelii Marka zgodnie z N, B, 304, syr¹, cop^{sa(mss)}, Klemens, Orygenes, Euzebiusz, Epifaniusz, Hieronim i in.; możliwe, że część wersetów została utracona; por. Ew. Piotra 13:57 "Wtedy przestraszone kobiety uciekły"; Dz 5:26 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ("...bali się bowiem ludu")</p>	<p>^[1] por. Mk 13:35, Mt 27:57</p> <p>^[2] = wieczorem po szabacie</p> <p>^[3] podobnie jak w Łk 23:54</p> <p>^[4] por. Mt 17:2 (...) I zajaśniało oblicze jego niczym słońce, zaś wierzchnie szaty jego stały się białe niczym światło.</p>						